

I. USPORAVANJE

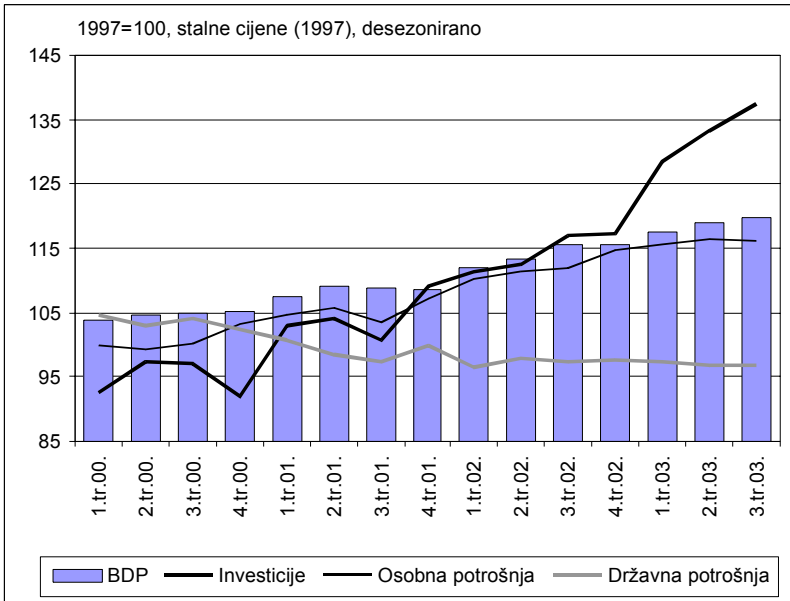
Rast hrvatskog gospodarstva se postupno usporava. Na takav zaključak ukazuje većina dostupnih ekonomskih pokazatelja. Nakon porasta od 5,0 posto u drugom tromjesečju 2003. godine, u trećem je tromjesečju rast BDP-a bio zamjetno niži i iznosio je 3,9 posto na međugodišnjoj razini. Međutim, desezonirani podaci i podaci o trend-ciklusu zasad ipak ne upućuju na značajniji intenzitet usporavanja. Iako rast osobne potrošnje pokazuje znakove usporavanja, ekspanzija investicijskih aktivnosti i dalje je vrlo snažna, a značajno je povećana i međunarodna razmjena. Međutim, mjesečni ekonomski pokazatelji, poput indeksa industrijske proizvodnje i obujma trgovine na malo ukazuju na izraženije usporavanje u drugoj polovici prošle godine. Slabljenje ekonomskog rasta moguće je promatrati kao prilagodbu gospodarstva ograničenjima koja proizlaze iz neravnoteže u vanjskotrgovinskom sektoru. Naime, prilično visok deficit tekućeg računa i rastući vanjski dug povećali su neizvjesnost i, vjerojatno, utjecali na nešto oprezniji pristup ekonomskih subjekta pri donošenju odluka o potrošnji.

U trećem tromjesečju 2003. godine osobna je potrošnja porasla 3,4 posto u odnosu na isto razdoblje lani, što je za oko 1,5 postotnih bodova niže od rasta zabilježenog u prvom i drugom tromjesečju. Desezonirane vrijednosti osobne potrošnje pokazuju slične znakove usporavanja. Nakon izrazito snažne osobne potrošnje usmjerene prvenstveno na pribavljanje trajnih potrošačkih dobra u 2002. godini, moguće je da se sada pojavljuju negativni ciklički pritisci. Ipak, osobna je potrošnja ostala dovoljno snažna da u trećem tromjesečju 2003. pozitivno doprinese rastu BDP-a.

Investicijska je aktivnost bila iznimno snažna i u trećem tromjesečju prošle godine. Porast od čak 17,6 posto prema istom razdoblju prethodne godine osigurao je nastavak vrlo snažnog uzlaznog trenda. Porast građevinske aktivnosti od 23,7 posto u prvih deset mjeseci 2003. godine u odnosu na isto razdoblje 2002., ukazuje kako upravo tu treba tražiti glavni razlog velikom porastu ukupnih investicija. Državni infrastrukturni projekti, prije svega izgradnja autocesta, te pozitivna očekivanja poslovnog sektora zadržali su investicije na uzlaznoj putanji.

Nakon tri godine stagnacije, u trećem je tromjesečju 2003. godine državna potrošnja počela pokazivati znakove smanjivanja. Silazni trend je rezultat smanjivanja broja zaposlenih u javnom sektoru i razmjerno dobre kontrole državnih izdataka za robe i usluge. Umjerena državna potrošnja je, doduše, bila praćena značajnim izdacima na investicije, transfere i subvencije, ali te stavke ne ulaze u izračun državne potrošnje prema sustavu nacionalnih računa. Zbog porasta plaća, implicitni deflator za državnu potrošnju bio je relativno visok, 5,1 posto na međugodišnjoj razini u trećem tromjesečju, što znači da je državna potrošnja zapravo povećana u nominalnim veličinama.

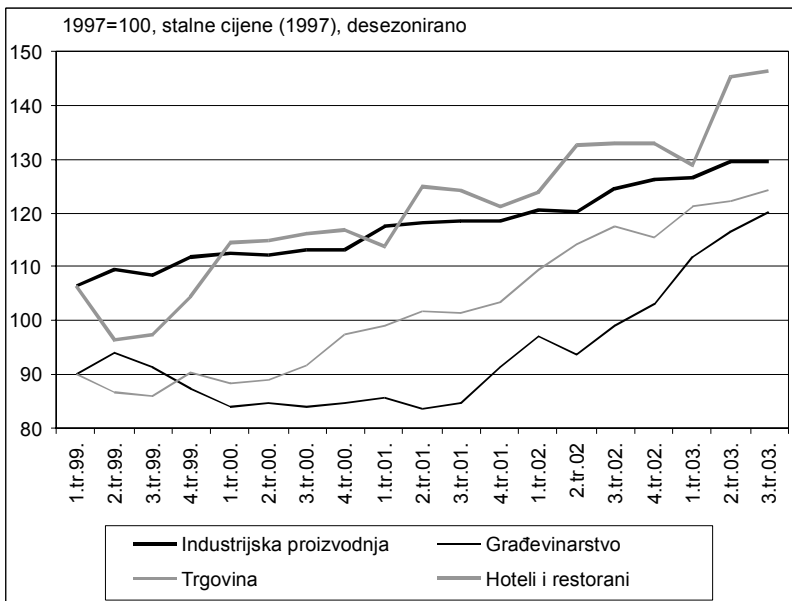
Vanjskotrgovinski sektor je nastavio s rastom aktivnosti, pri čemu je porast izvoza u trećem tromjesečju 2003. godine iznosio 8,3 posto, a uvoza 11,1 posto na međugodišnjoj razini u stalnim cijenama. Oba iznosa uključuju međunarodnu razmjenu roba i usluga. Snažna uvozna aktivnost uvjetovana je jakom domaćom potražnjom i rastućom uvoznom ovisnošću ekonomije, na što ukazuje porast omjera uvoza i BDP-a u zadnjih nekoliko godina. Kretanje ukupnog izvoza u trećem je tromjesečju uobičajeno pod presudnim utjecajem izvoza usluga, odnosno potrošnje stranih turista u Hrvatskoj. Kako Državni zavod za statistiku u okvirima statistike nacionalnih računa ne objavljuje zasebne podatke o izvozu roba i izvozu usluga, pretpostavljamo da je ukupan rast izvoza posljedica dvoznamenkastog rasta izvoza usluga, jer je izvoz roba u isto vrijeme rastao po razmjerno niskim stopama, što se može iščitati iz statistike robnog izvoza. S druge strane, snažan je uvoz nadmašio pozitivne rezultate izvoznog sektora, pa je ukupna međunarodna razmjena negativno utjecala na stopu rasta BDP-a, smanjujući je za 0,7 postotnih bodova. Jedna od posljedica povećanja vanjskotrgovinskog deficita jest porast vanjskog duga. Krajem studenog 2003. godine vanjski dug je iznosio 21,6 milijardi USD, a njegov udio u procijenjenom BDP-u dosegao je 76 posto. Krajem 2002. vanjski je dug bio na razini od oko 69 posto BDP-a.

Slika 1.

**REALNI
BRUTO
DOMAĆI
PROIZVOD**

Izvor za originalne podatke: Državni zavod za statistiku.

Slika 2.

**BRUTO
DODANA
VRIJEDNOST
U IZABRANIM
DJELATNO-
STIMA**

Izvor za originalne podatke: Državni zavod za statistiku.

Podaci o izvozu i uvozu koji su navedeni u prethodnom odlomku temelje se na tromjesečnom obračunu bruto domaćeg proizvoda Državnog zavoda za statistiku. Nasuprot njima, podaci iz bilance plaćanja koje prikuplja i objavljuje Hrvatska narodna banka daju nešto drugačiju sliku izvozne aktivnosti u 2003. godini u pogledu intenziteta promjena. Tako, na primjer, bilanca plaćanja pokazuje iznimno visok porast prihoda od stranih turista u trećem tromjesečju, koji su, u odnosu na isto razdoblje prošle godine, porasli čak 71,3 posto prema vrijednostima izraženima u američkim dolarima, odnosno 50 posto kada se promatraju vrijednosti izražene u kunama. Ostali statistički podaci, poput broja turističkih dolazaka, broja ostvarenih noćenja, kao i financijski izvještaji hotelskih poduzeća i restorana, ukazuju na znatno umjerenija kretanja u turističkom sektoru. Očito je da podaci iz bilance plaćanja nisu korišteni u kompilaciji nacionalnih računa i u izračunu BDP-a u trećem tromjesečju 2003. godine. Posljedica toga su dvije prilično različite slike aktivnosti izvoznog sektora u trećem tromjesečju 2003. godine. Tako je prema podacima iz bilance plaćanja izvoz bujao, a deficit tekućeg računa se smanjivao, dok ostali podaci upućuju na nešto nepovoljniju sliku stanja. U svjetlu tih razlika nije moguće sa sigurnošću ustvrditi što se doista događalo, barem dok ne dođe do usklađivanja podataka između navedenih izvora. U tom smislu može se očekivati revizija podataka bilance plaćanja koji bi trebali uzeti u obzir veći broj pokazatelja aktivnosti turističkog sektora.

Nadalje, barem dva razloga upućuju na zaključak da će i podaci o tromjesečnom BDP-u biti revidirani. Prvi je razlog nužnost usklađivanja s nedavno objavljenim godišnjim podacima o BDP-u za 2001. godinu prema kojima je rast u toj godini iznosio 4,4 posto, dok su procjene na osnovu tromjesečnog obračuna ukazivale na rast od 3,8 posto. Drugi razlog je potreba za usklađivanjem s podacima bilance plaćanja, koji su već nekoliko puta revidirani, ali dosad nisu bili ažurirani u tromjesečnom obračunu BDP-a.

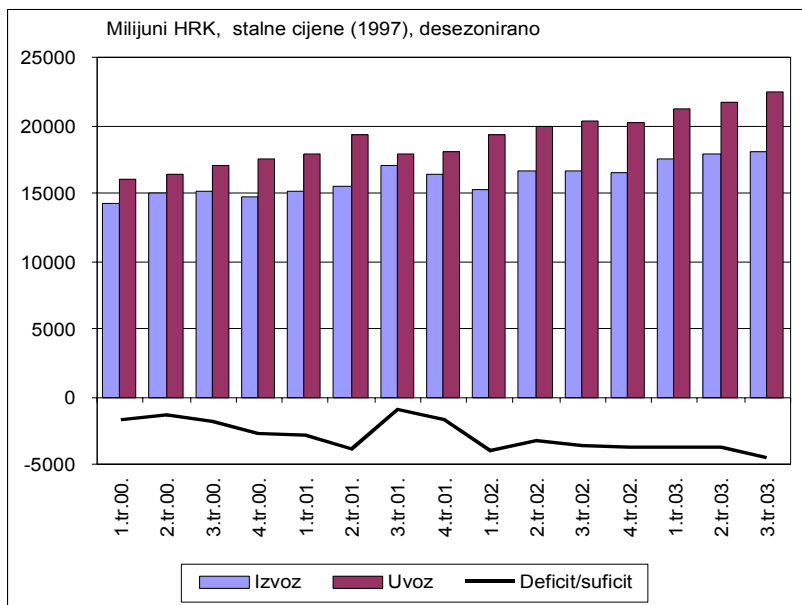
Porast izvoza roba, premda značajan, ipak nije u potpunosti uspio pratiti tempo porasta uvoza roba. Robni uvoz je, izražen u kunama, između siječnja i studenog porastao za 11,6 posto u odnosu na isto razdoblje godinu dana ranije. U isto vrijeme je robni izvoz porastao za 8,7 posto. Nestabilan rast robnog izvoza uz kontinuirani rast robnog uvoza doveo je do rekordnog trgovačkog deficita od 7,1 milijardu USD u prvih jedanaest mjeseci 2003. Robni je uvoz rastao u svim glavnim industrijskim grupacijama. Najviše je, ipak, naglašen porast uvoza kapitalnih dobara. Rastu uvoza kapitalnih dobara može se pripisati čak polovica sveukupnog porasta robnog uvoza u 2003. godini. Taj porast je potaknut snaženjem investicijske potražnje i može biti objašnjen intenzivnim aktivnostima u cestogradnji.

Brodogradnja je, kao najvažnija pojedinačna izvozna grana, zabilježila porast od 19,5 posto i time je s 27 posto sudjelovala u ukupnom porastu robnog izvoza. Prehrambena je industrija također bila uspješna s 18,1 posto većim izvozom nego u prvih jedanaest mjeseci prošle godine.

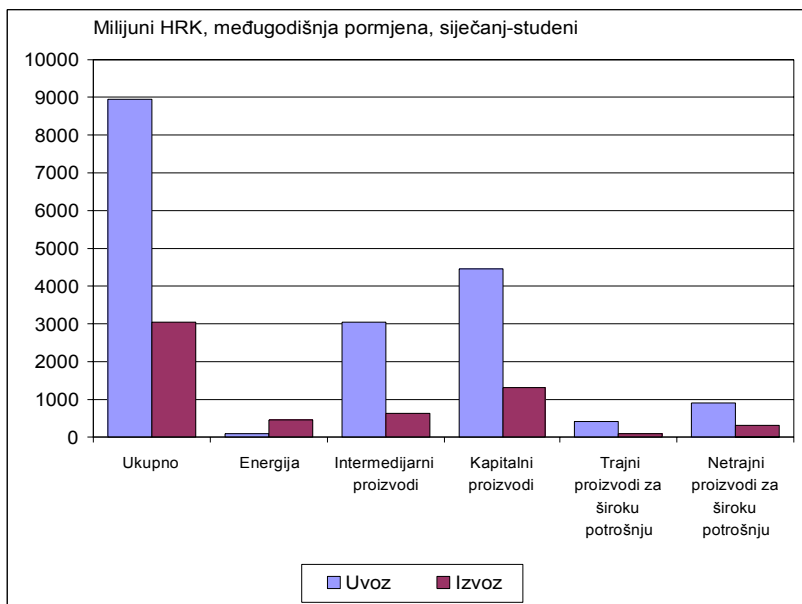
Ukupna industrijska proizvodnja je u razdoblju od siječnja do studenog porasla 4,3 posto na međugodišnjoj razini. Aktivnost je bila iznimno snažna u prvoj polovici godine, s međugodišnjim stopama rasta od 4,7 i 7,2 posto u prvom i drugom tromjesečju. U trećem tromjesečju rast je usporen na 3,5 posto, dok podaci za listopad i studeni ukazuju na stagnaciju u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine. Sektor kapitalnih dobara bilježi negativan trend još od početka godine, čemu se sredinom ljeta pridružio negativni trend u energetsom sektoru. U međuvremenu, sektori proizvodnje intermedijarnih dobara, trajnih i netrajnih potrošačkih dobara nastavljaju iskazivati pozitivne trendove, unatoč izvjesnom gubitku zamaha. Izdavačka djelatnost, te industrijske grane vezane uz građevinske aktivnosti, kao i metalna i prehrambena industrija bile su najbrže rastuće grane u 2003. godini.

Nakon četverogodišnjeg neprekinutog rastućeg trenda obujma prometa u trgovini na malo, sredina ljeta 2003. godine donijela je promjenu. Sedampostotni međugodišnji porast iz prve polovice godine zamijenila je gotovo potpuna stagnacija u razdoblju između srpnja i studenog, promatrana prema istom razdoblju godinu dana ranije. Podaci su tim zanimljiviji, ako se uzme u obzir da to razdoblje uključuje ljetne mjeseci i vrhunac, vjerojatno uspješne, turističke sezone. Posljedica stagnacije je slabljenje kumulativne stope rasta, koja je zaključno s mjesecom studenim iznosila 3,8 posto, dok je trend posljednjih mjeseci postao negativan. Iz mjesečnih podataka o prometu u maloprodaji može se iščitati kako je u drugoj polovici prošle godine smanjena prodaja automobila. Unatoč tomu, ako je suditi po rastu broja prodanih automobila od 5,8 posto, 2003. je ipak bila uspješna godina za trgovce automobilima. Čini se da je kao rezultat kreditnih ograničenja koje je uvela središnja banka, povećan broj prodanih automobila uz korištenje instrumenta leasinga, što se statistički ne promatra kao promet u maloprodaji. Iz toga slijedi da podaci o maloprodajnom prometu mogu biti donekle nepouzdan pokazatelj u procjeni stvarne potrošnje.

Slika 3.

**MEĐUNA-
RODNA
RAZMJENA
ROBA I
USLUGA**

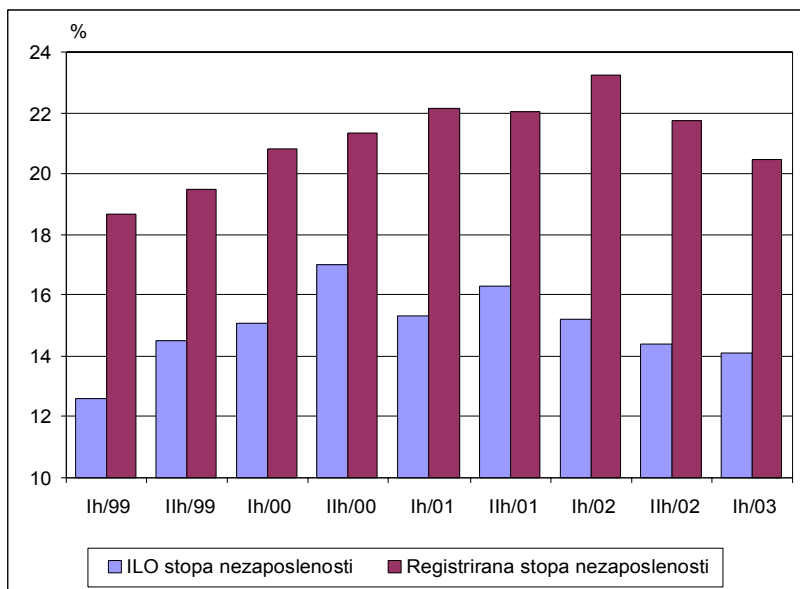
Slika 4.

**ROBNI
IZVOZ I
UVOZ**

U skladu s uobičajenim sezonskim obrascem, zaposlenost je u kolovozu počela opadati, kako kod pravnih osoba (poduzeća), tako i kod obrtnika i slobodnih profesija. U razdoblju rujan-studen u pravnih je osoba rast zaposlenosti zabilježen u vrlo malom broju djelatnosti, a najviši je bio u obrazovanju 2,1 posto. U isto vrijeme, najsnažnije smanjenje zaposlenosti, čak 16,6 posto, zabilježeno je u turističkom i ugostiteljskom sektoru, što ukazuje da zaposlenost u ovim djelatnostima počinje iskazivati sve snažniji sezonski karakter.

Stopa registrirane nezaposlenosti je u studenom 2003. iznosila 18,9 posto. Stopa nezaposlenosti bila je manja tijekom ljeta, s najnižom stopom od 18,2 posto u kolovozu, tako da su mjeseci nakon vrhunca sezone pokazali kako je glavni razlog privremenom smanjenju nezaposlenosti bio sezonski porast potražnje za radom. Po završetku turističke sezone, broj nezaposlenih ponovno je povećan i u studenom je on iznosio gotovo 317,000.

Prema Anketi o radnoj snazi, stopa nezaposlenosti u prvoj polovici 2003. godine iznosila je 14,1 posto. Ovaj pokazatelj, usklađen s metodologijom Međunarodne organizacije rada, kontinuirano je opadao još od druge polovice 2001. godine, kada je iznosio 16,3 posto. Stopa nezaposlenosti prema administrativnim izvorima je također u padu u proteklih godinu i pol dana. Tako oba izvora podataka, unatoč međusobnim metodološkim razlikama, ukazuju na povoljnija kretanja na tržištu rada.

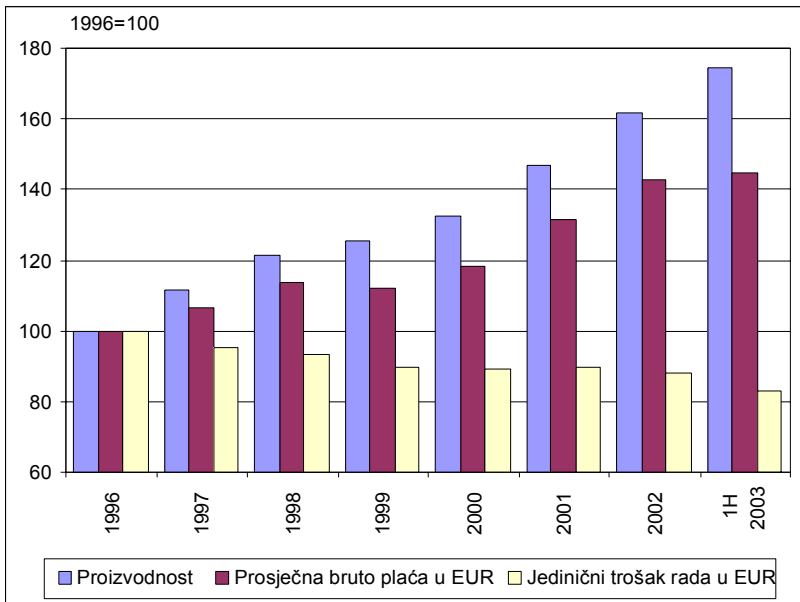

Slika 5.

STOPA NEZAPO-SLENOSTI

Izvor: Državni zavod za statistiku.

Slika 6.

POKAZATELJI
KONKU-
RENTNOSTI
PRERADI-
VAČKE
INDUSTRIJE

Izvor za originalne podatke: Državni zavod za statistiku.

Prosječna nominalna plaća je u listopadu 2003. iznosila 3,996 kuna, tj. 526 eura ili 616 američkih dolara. U usporedbi s kolovozom, nominalne su plaće u listopadu bile 2 posto više. Unatoč manjim oscilacijama tijekom godine, čemu su uzroci dodaci koji se isplaćuju na temelju poslovnih rezultata, božićnice ili regressi za godišnji odmor, zaposleni su u razdoblju siječanj-listopad primali 6,3 posto višu plaću nego u istom razdoblju godinu dana ranije. Nakon prilagodbe za inflaciju proizlazi da je realni rast prosječne neto plaće iznosio 4,2 posto. Istovremeno je porast prosječne bruto plaće iznosio nominalno 5, a realno 2,9 posto.

U pogledu monetarnih kretanja može se reći da se Hrvatska narodna banka u 2003. godini priklonila nešto restriktivnijoj monetarnoj politici. Monetarne su vlasti povukle više mjera usmjerenih ka ograničenju kreditne aktivnosti sa ciljem smanjenja deficita tekućeg računa i sprječavanja daljnjeg ubrzanog zaduživanja u inozemstvu. U prvom tromjesečju 2003. godine središnja je banka uvela mjere kojima je cilj bio zadržati godišnji rast kredita unutar stope od 16 posto. Osim toga, središnja je banka postupno povećavala kunski dio obvezne rezerve koji se obračunava na devizne izvore, tako da je on porastao s 25 na 42 posto. Jedinstvena stopa obvezne rezerve od 19 posto nije se mijenjala. U prosincu je povećan i udio obvezne rezerve kojeg su poslovne banke dužne držati na posebnom

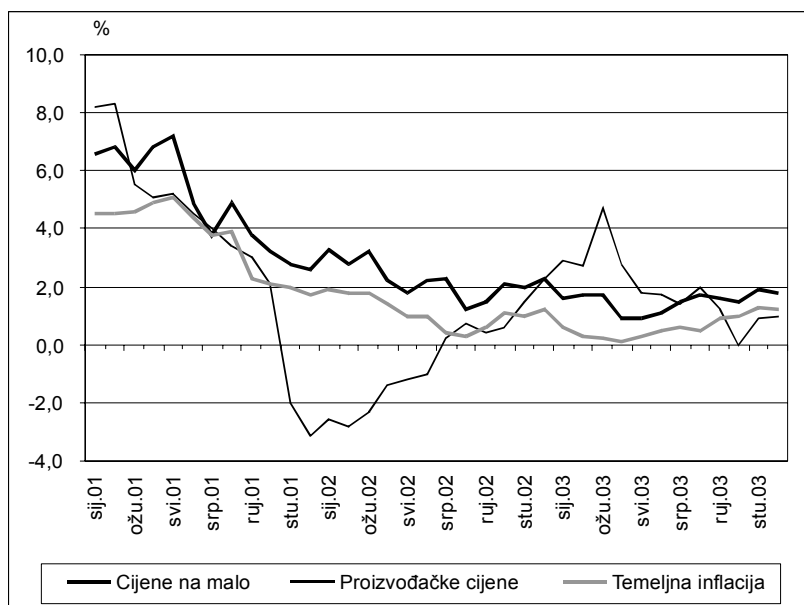
računu pri Hrvatskoj narodnoj banci. Svrha navedene mjere bilo je obeshrabrivanje inozemnog zaduživanja banaka, budući da su se sredstva obvezne rezerve izdvojena na računima u inozemstvu znala koristiti kao kolateral prilikom uzimanja inozemnih zajmova.

Premda nisu riješile problem vanjskotrgovinskog deficita, mjere središnje banke su uspjele u ograničavanju kreditne ekspanzije poslovnih banaka. Tako su ukupni domaći krediti u prvih deset mjeseci 2003. godine porasli 13,8 posto, značajno manje od 28,1 posto koliko je iznosio njihov porast u istom razdoblju godinu dana ranije. Do kraja 2003. rast plasmana vjerojatno je zadržan unutar ciljane stope od 16 posto. Unatoč tomu, krediti stanovništvu nastavili su svoj poprilično snažan rast. U prvih deset mjeseci 2003. ti su krediti porasli za 23,5 posto (u istom razdoblju 2002. porast je iznosio 37,1 posto), dok su krediti poduzećima rasli svega 1,7 posto (nasuprot rastu od 20,3 posto u 2002.). Stagnacija kreditnih plasmana poduzećima nije u skladu sa snažnim rastom investicija, pa je očito da su poslovne banke pribjegle drugim načinima financiranja poslovnih investicija, bez izravnog kreditnog odnosa s poduzećima. To je bilo moguće ili putem financijskog leasinga kroz leasing tvrtke povezane s bankom, ili izravnim zaduživanjem poduzeća u inozemstvu uz posredovanje domaće banke. Određene računovodstvene operacije kojima su smanjene postojeće kreditne obveze poduzeća također su pomogle zadržavanju rasta mase kredita, ali bez snažnijeg smanjivanja novih financijskih tokova.

Restriktivnija monetarna politika očitovala se u umjerenijem rastu monetarnih agregata. M1 je u trećem tromjesečju 2003. godine porastao 12,7 posto na međugodišnjoj razini, dok je ta stopa bila više nego tri puta veća u prethodnoj godini, čak 42,5 posto. Nakon stagnacije u prvoj polovici 2003., M4 je u trećem tromjesečju zabilježio znakove oporavka uz tromjesečni rast od 5,7 posto. U studenom 2003. godine, M4 je bio 10,7 posto veći nego u istom mjesecu godinu dana ranije. Za taj je porast zaslužan rast štednih i oročenih uloga u domaćoj i stranoj valuti.

Slika 7.

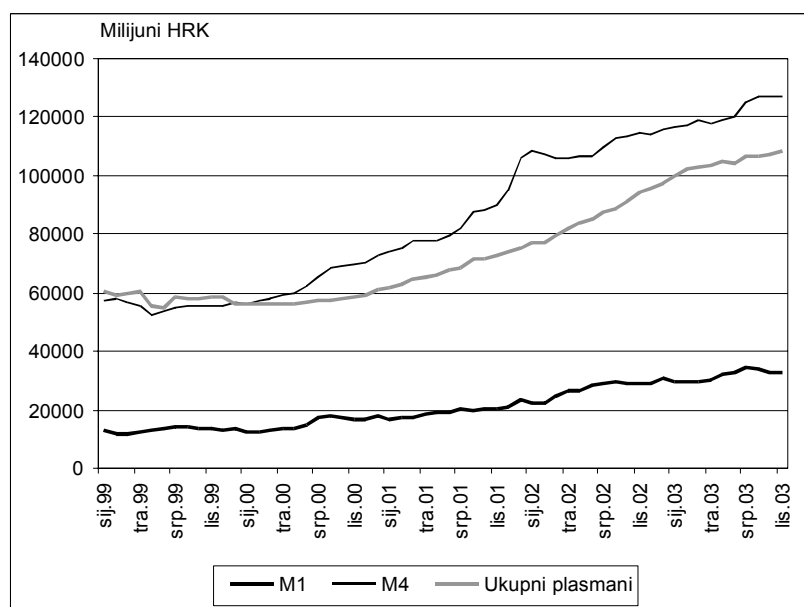
INFLACIJA

Izvori: Državni zavod za statistiku i Hrvatska narodna banka.

Slika 8.

**MONETARNI
I KREDITNI
AGREGATI**

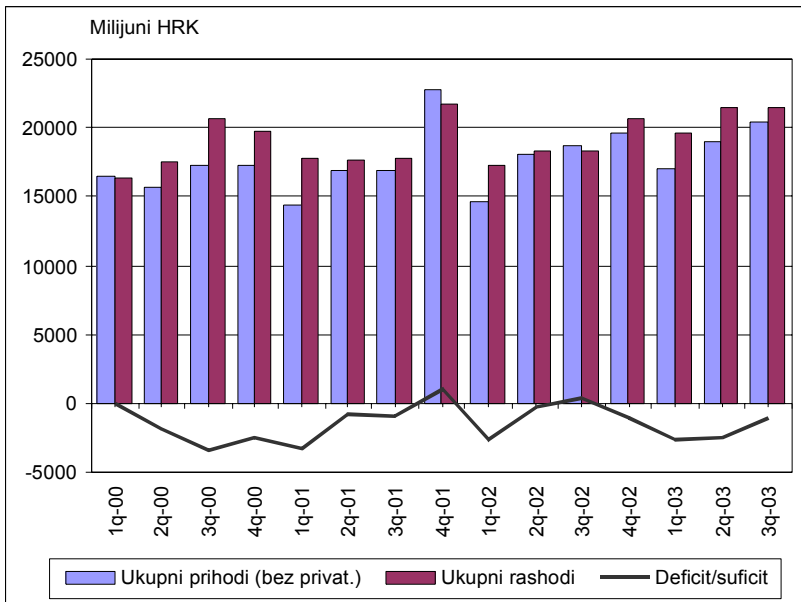
Izvor: Hrvatska narodna banka.

Cijene su u zadnjem tromjesečju 2003. ostale stabilne, doprinoseći time zadržavanju stope inflacije na najnižoj razini u zadnjih desetak godina. Inflacija cijena na malo u 2003. tako je bila prosječno 1,5 posto, dok je stopa temeljne inflacije, prema podacima Hrvatske narodne banke, iznosila 0,6 posto. Uslijed stabilnog tečaja kune prema euru uvezena inflacija je bila niska, čemu je u značajnoj mjeri doprinijelo i slabljenje dolara. U prosincu 2003. godine cijene na malo su bile 1,8 posto više nego u prosincu prethodne godine. Unutar tog agregata bilježi se porast maloprodajnih cijena roba za 1,4 posto, a usluga za 2,8 posto. Cijene poljoprivrednih proizvoda su bile jedina kategorija koja je značajno povećana u 2003. godini, što se može objasniti nepovoljnim vremenskim uvjetima.

Deprecijacijski pritisci na tečaj kune povećani su krajem 2003. godine, što je posljedica sezonski niskog priljeva strane valute i viška kunske likvidnosti. Zato je središnja banka, nakon osam mjeseci u kojima nije intervenirala na deviznom tržištu, u studenom, te ponovno početkom prosinca, prodala na deviznom tržištu po 60 milijuna eura. Predbožićni otkup 84 milijuna eura od strane HNB-a pomogao je nastavku depreciacijskih pritisaka, što je prisililo središnju banku da početkom siječnja proda dodatnih 33 milijuna eura. Na kraju 2003. godine kuna je u odnosu na euro bila 1 posto slabija nego krajem trećeg tromjesečja, dok je deprecijacija u odnosu na početak godine iznosila 2,7 posto.

Prihodi konsolidirane opće države su, kako se i očekivalo, u trećem tromjesečju 2003. poboljšani u odnosu na prvu polovicu godine. Turistička sezona je povećala porezne prihode, a njezin pozitivan utjecaj bio je još izraženiji u prikupljanju neporeznih prihoda, (npr. cestarina). Rashodi su stagnerali u usporedbi s drugim tromjesečjem, ali je udio kapitalnih investicija bio naglašeniji. Proračunski deficit je u trećem tromjesečju bio značajno manji nego u prva dva tromjesečja i iznosio je tek nešto više od 1 milijarde kuna, dok je u prvom i drugom tromjesečju on iznosio oko 2,5 milijarde kuna. Ukupni su prihodi u prvih devet mjeseci 2003. godine (bez prihoda od privatizacije) bili nominalno 10 posto veći nego u istom razdoblju 2002., dok su ukupni rashodi porasli 16 posto. Kumulativni deficit ostvaren u prvih devet mjeseci dosegao je 6,2 milijarde kuna i bio je 2,5 puta veći nego u istom razdoblju prethodne godine.

Slika 9.

**KONSOLIDIRANA
SREDIŠNJA
DRŽAVA**

Izvor: Hrvatska narodna banka i Ministarstvo financija RH.

U trećem tromjesečju 2003. godine Vlada je izdala dodatnih 1 milijardu kuna duga, tako da je kumulativni rast javnog duga u prva tri tromjesečja prošle godine iznosio 7,8 milijardi kuna, a sama razina duga dosegla je 81,6 milijardi kuna ili oko 43 posto projiciranog BDP-a. Veći dio spomenutog povećanja duga (4,4 milijarde kuna) financiran je iz inozemnih izvora. Udio vanjskog javnog duga u ukupnom javnom dugu je, nakon što se spustio ispod granice od 60 posto ukupnog duga, u trećem tromjesečju 2003. godine opet povećan. Ukupan je iznos jamstava, kao potencijalnog duga, krajem rujna bio za 680 milijuna manji nego krajem 2002. godine. To je postignuto smanjenjem domaćih jamstava za milijardu kuna, uz istodobno povećanje inozemnih jamstava za 320 milijuna kuna.

U posljednjem smo tromjesečju prošle godine bili svjedoci nekoliko fiskalnih i političkih događaja za koje je očito da će imati značajne financijske implikacije za državni proračun. U pogledu fiskalnih događaja misli se na uplatu prihoda od privatizacije INA-e, odobrenje druge tranše zajma Svjetske banke za strukturnu prilagodbu u iznosu od 100 milijuna USD, te isplatu božićnica zaposlenicima u javnom sektoru. Konačni učinak ovih događaja na saldo proračuna nije, nažalost, moguće ocijeniti zbog nepotpunih službenih fiskalnih podataka o njima. Ipak, na temelju bilance državnih prihoda i rashoda za prva tri tromjesečja

možemo procijeniti da je ciljana stopa deficita od 4,5 posto udjela u BDP-u u 2003. vjerojatno ostvarena. U pogledu učinaka političkih događaja za državni proračun, za sada se može zaključiti da parlamentarni izbori u studenom 2003. godine nisu imali utjecaj na kreditni rejting zemlje, a i kamatni raspon na državne obveznice je ostao uglavnom nepromijenjen. Na novoj vladi ostaje da kroz ovogodišnji proračun jasnije iskaže svoje ekonomsko-političke prioritete.

OSNOVNI EKONOMSKI POKAZATELJI

	1999.	2000.	2001.	2002.	2003.
Stope međugodišnjih promjena					
Bruto domaći proizvod (realni)	-0,9	2,9	3,8	5,2	4,6 ¹
Industrijska proizvodnja (fizički obujam)	-1,4	1,7	6,0	5,4	4,1
Građevinarstvo (fizički obujam)	-7,7	-9,1	3,6	12,8	22,8 ^{**}
Turizam (noćenja)	-15,1	44,6	10,8	3,0	4,3
Trgovina na malo (realni promet)	-4,8	14,4	10,0	12,5	3,7
Izvoz roba (USD)	-5,8	3,0	5,1	5,0	25,7
Izvoz roba i usluga (USD)	-5,7	6,6	10,8	9,5	42,8 ¹
Uvoz roba (USD)	-7,2	1,6	14,7	17,1	32,4
Uvoz roba i usluga (USD)	-9,0	-1,6	11,0	17,6	29,7 ¹
Prihodi proračuna središnje države*	5,8	-3,7	19,7	30,6	6,0 ^{***}
Ukupne međunarodne pričuve HNB-a (USD, prosjek)	3,8	18,8	25,0	34,9	27,4
Raspoloživa deviz. sredstva (USD, prosjek)	-14,6	21,9	25,1	29,9	26,4
Primarni novac (prosijek)	-5,8	8,5	28,1	53,3	20,1 ^{**}
Novčana masa (prosijek)	-4,5	16,2	27,1	40,4	18,5 ^{**}
Ukupna likvidna sredstva (prosijek)	-2,1	15,4	31,6	30,8	11,4 ^{**}
Cijene na malo (prosijek)	4,2	6,2	4,9	2,2	1,5
Nominalni pokazatelji					
Bruto domaći proizvod (mil. USD)	19906	18427	19536	22436	-
Izvoz roba (mil. USD)	4302	4432	4659	4899	6144
Uvoz roba (mil. USD)	7799	7887	9044	10713	14199
Izvoz roba i usluga (mil. USD)	8118	8663	9634	10545	11821 ¹
Uvoz roba i usluga (mil. USD)	9791	9599	10808	12706	12280 ¹
Saldo tekućih transakcija (mil. USD)	-1397	-459	-725	-1606	-523 ¹
Raspoloživa dev. sredstva (mil. USD, kraj razd.)	4375	5678	8282	8575	13099
Inozemni dug (mil. USD, kraj razdoblja)	9978	11055	11317	15284	21572 ^{**}
Saldo konsolidir. proračuna (postotak od BDP)	-2,0	-5,0	-2,1	-3,5	-
Kamatna stopa na kratkoročne kredite, bez valutne klauzule (prosječna, godišnja) [#]	14,9	12,1	9,5	13,0	11,8 ^{**}
Tečaj EUR (kraj razdoblja)	7,68	7,60	7,37	7,42	7,65
Tečaj USD (kraj razdoblja)	7,65	8,16	8,36	7,30	6,12
Stopa nezaposlenosti (pros.)	19,1	21,1	22,0	22,3	19,5

* siječanj-rujan

** siječanj-studeni

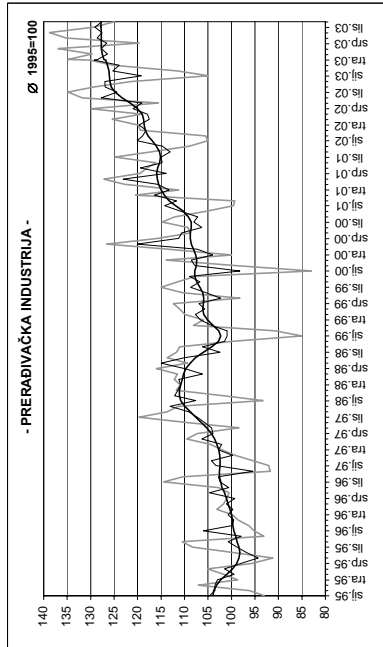
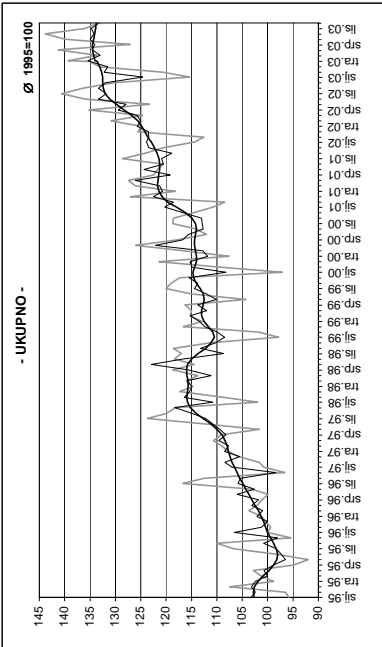
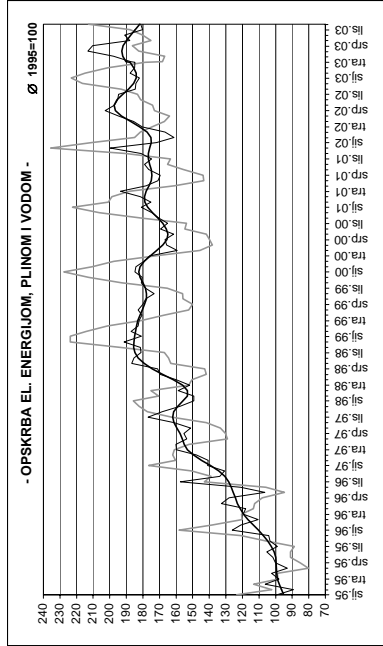
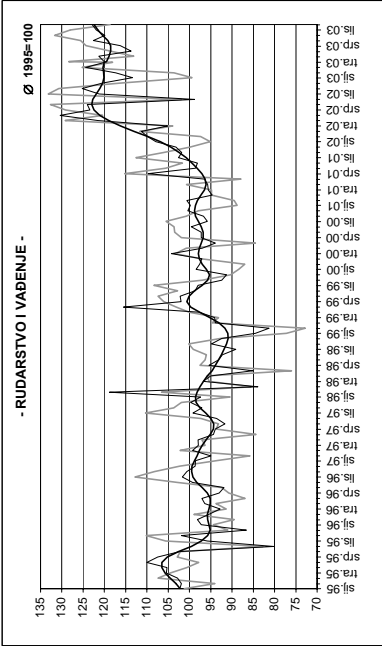
*** siječanj-listopad

* Prihodi proračuna središnje države u 2002. godini uključuju i prihode socijalnih fondova.

Od 1. siječnja 2002. u obračunu prosječne kamatne stope primjenjuje se nova metodologija.

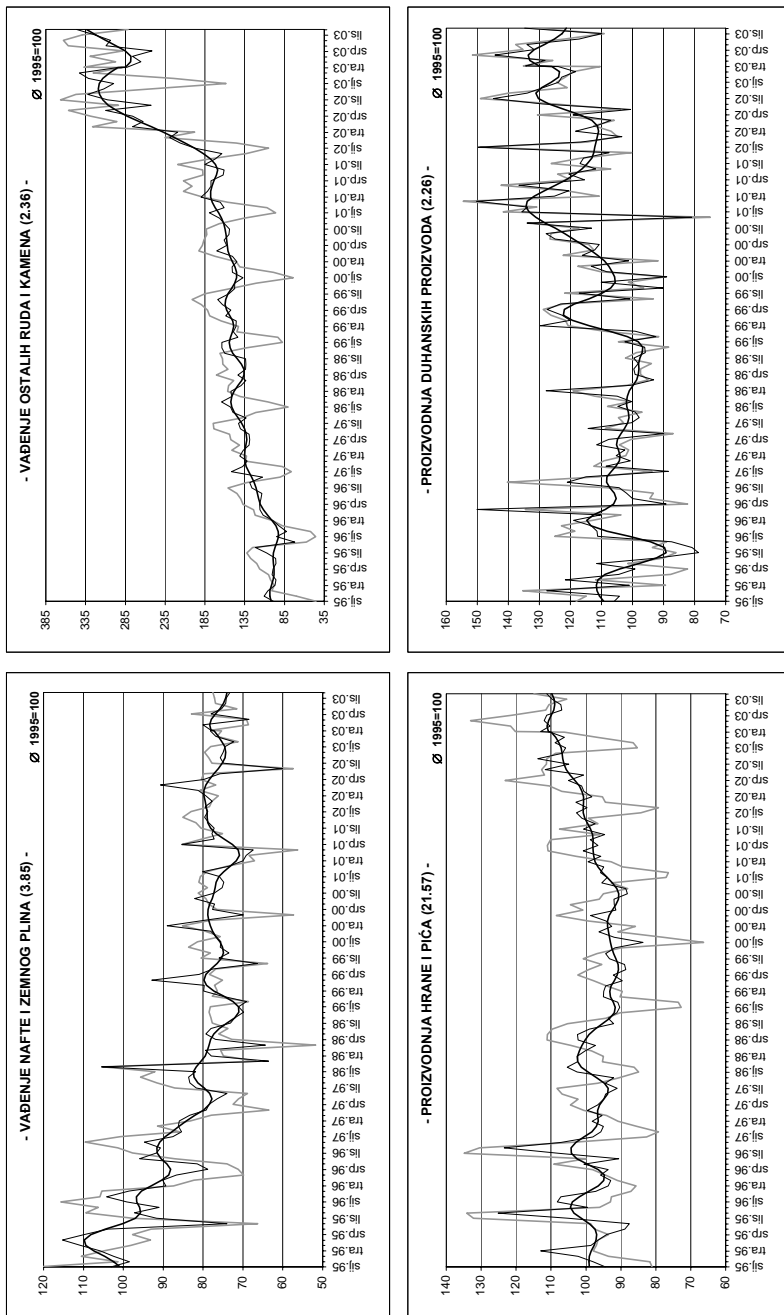
Izvor: Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka i Ministarstvo financija RH.

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

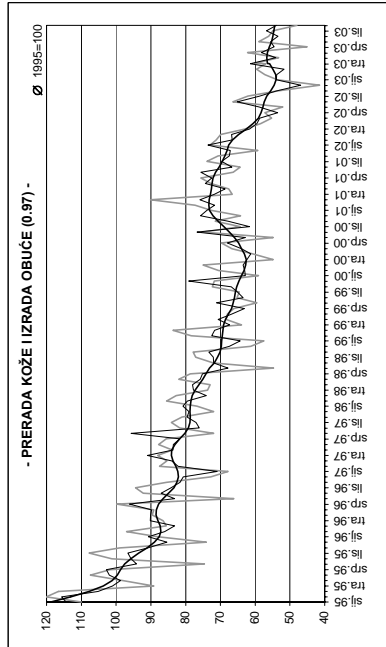
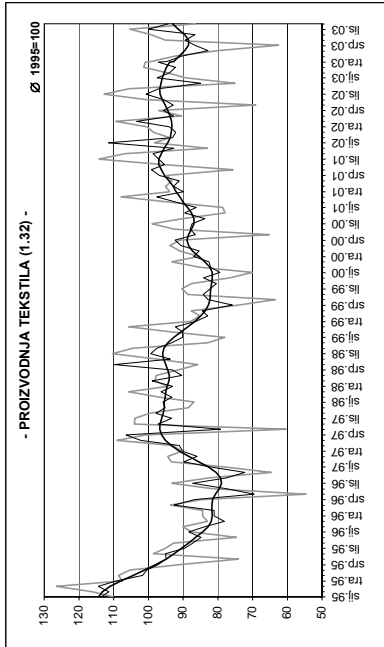
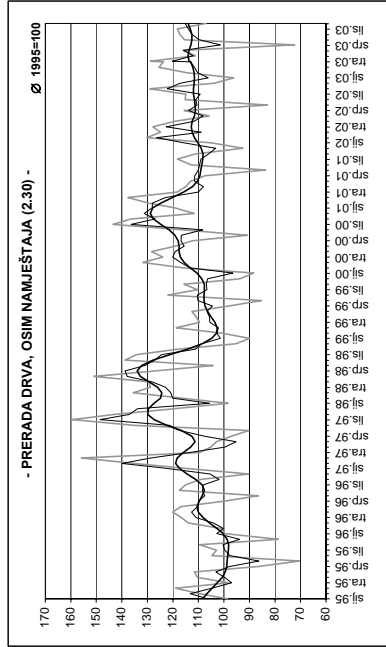
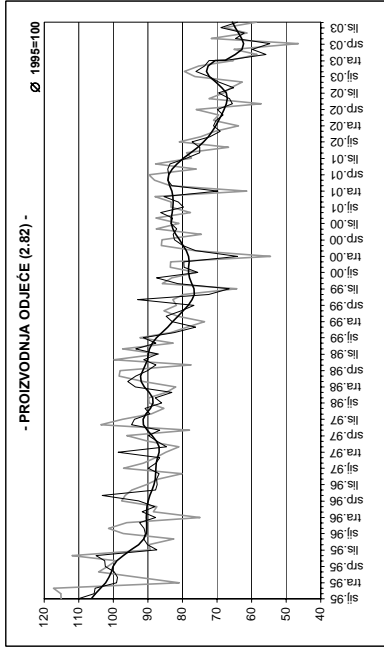

— ORIGINALNI PODACI — TREND-CIKLUS — DESEZONIRANO

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

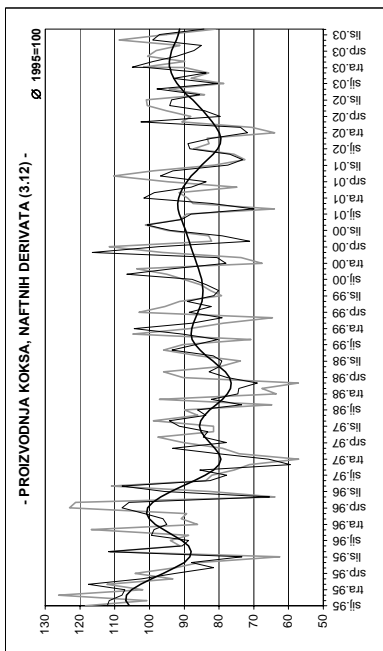
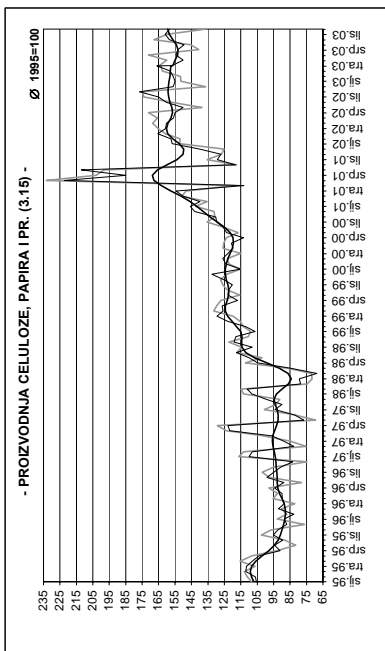
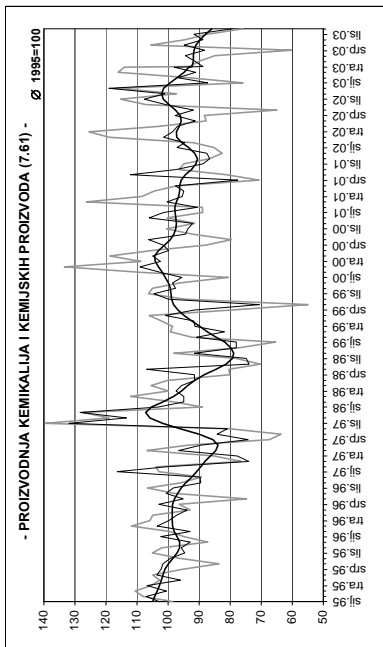
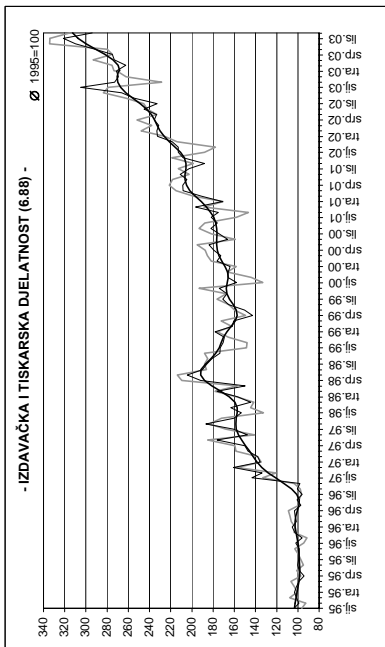

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

— ORIGINALNI PODACI — TREND-CIKLUS

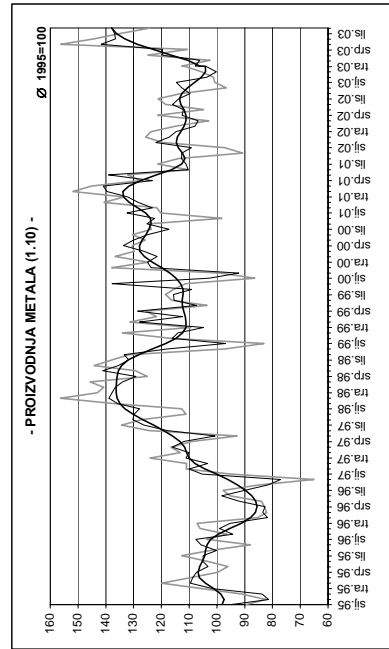
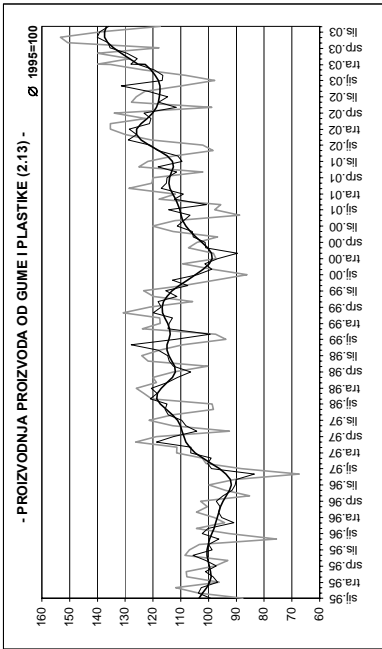
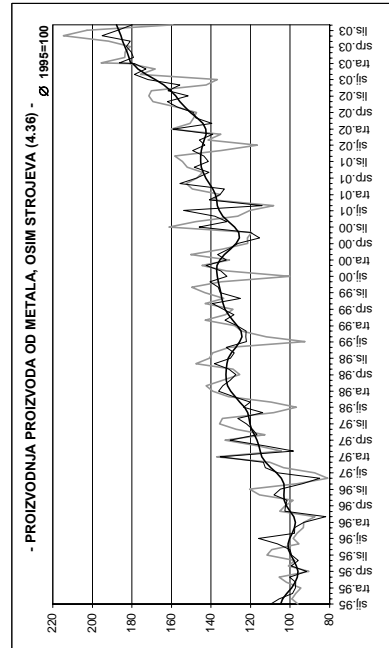
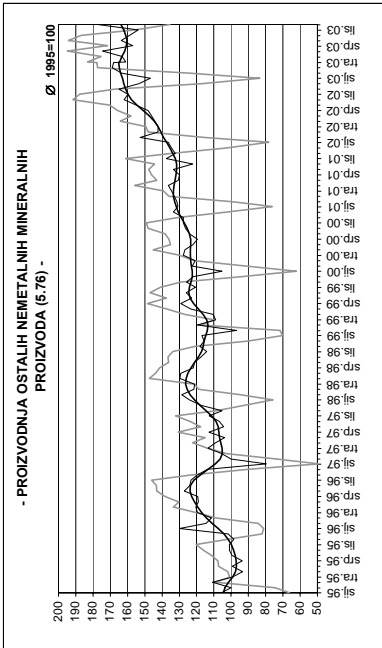
INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

DESEZONIRANO — TREND-CIKLUS

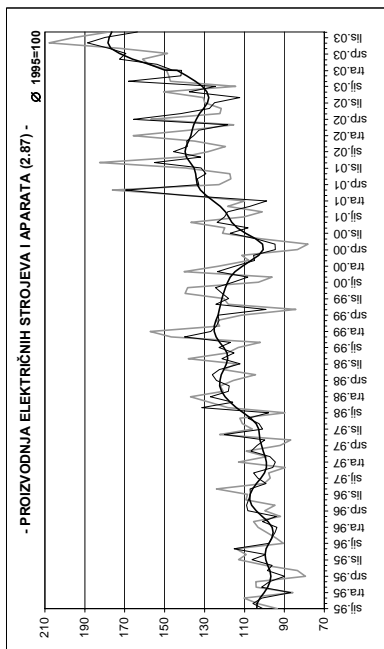
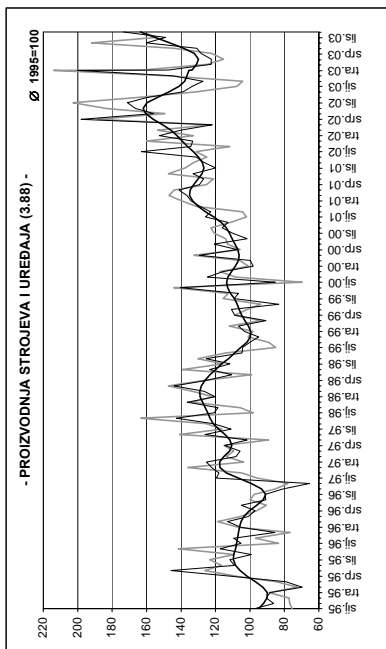
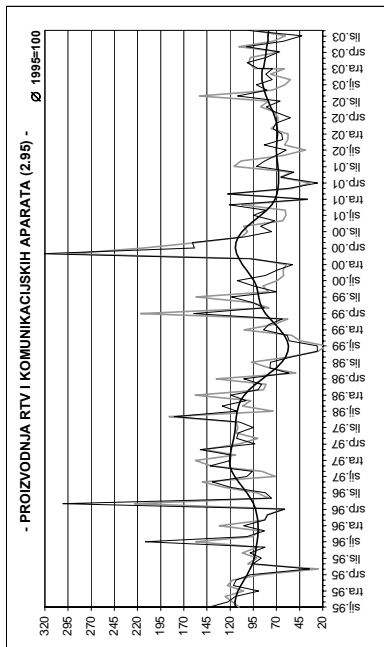
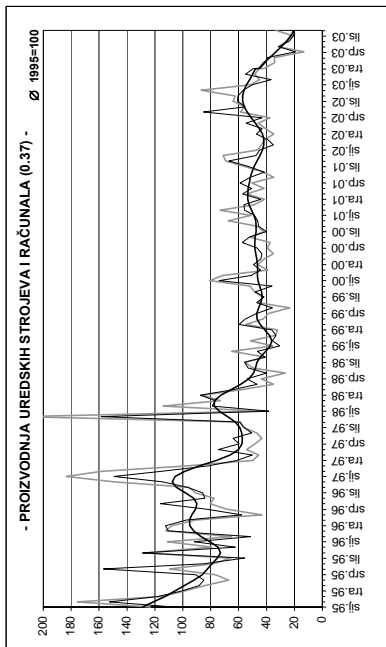
ORIGINALNI PODACI

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

— ORIGINALNI PODACI — TREND-CIKLUS

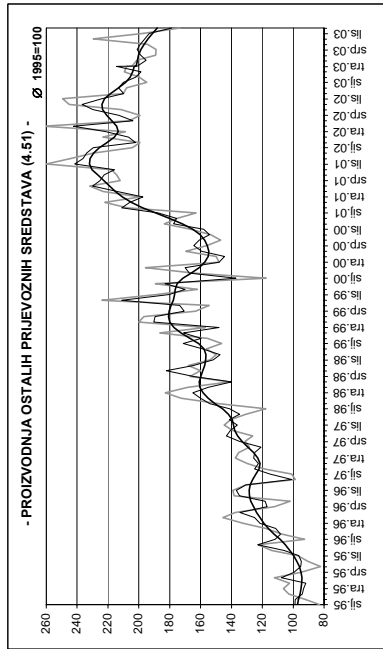
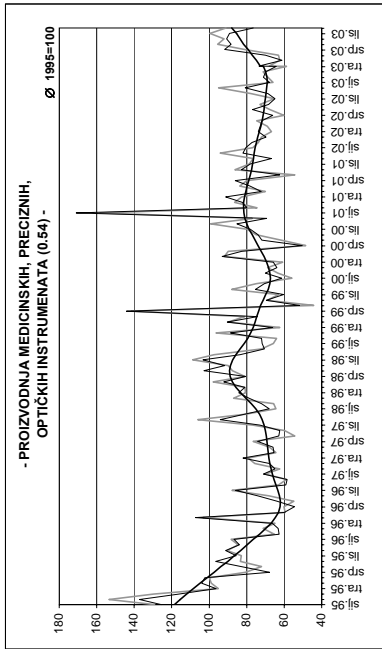
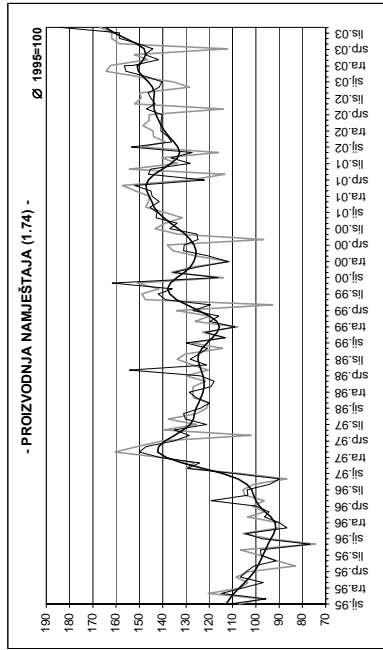
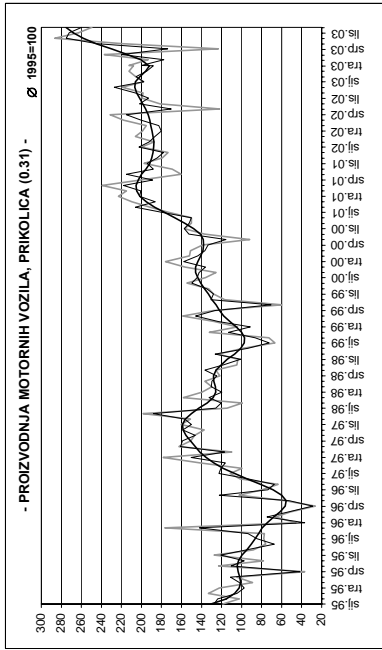
INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

DESEZONIRANO ——— TREND-CIKLUS

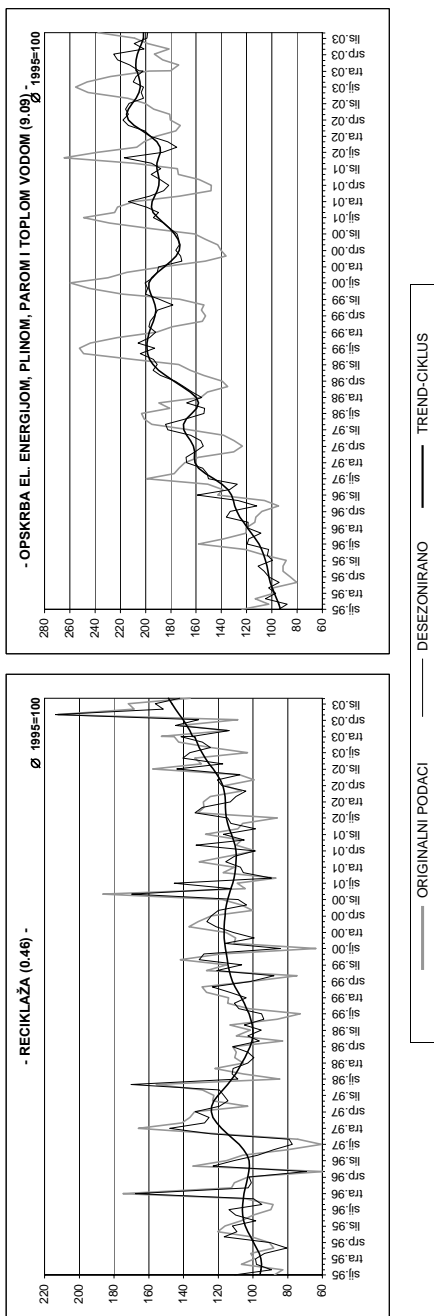
ORIGINALNI PODACI ———

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

— ORIGINALNI PODACI — TREND-CIKLUS

INDUSTRIJSKA PROIZVODNJA

Izvor: Državni zavod za statistiku.